

ЗАМЕТКА

Знахідка міноги української *Eudontomyzon mariae* (Petromyzontida, Petromyzontidae) у річці Орель (басейн Дніпра) [Find of Ukrainian Lamprey – *Eudontomyzon mariae* (Petromyzontida, Petromyzontidae) in Orel River (the Dnieper Basin)]. – Мінога українська, *Eudontomyzon mariae* (Berg, 1931), – прісноводний непаразитичний ендемічний вид, який стрімко скорочує свій ареал і чисельність, і перебуває під загрозою реального зникнення у водоймах України. *E. mariae* знаходиться під охороною Бернської конвенції, Міжнародного союзу охорони природи (2000), занесена до Європейського червоного списку і Червоної книги України (2009). Вилів її у водоймах України заборонений Правилами аматорського та спортивного рибальства (1999). Ця мінога має широкий ареал, зустрічаючись у річках басейнів Балтійського, Адриатичного, Егейського, Чорного і Азовського морів (Holčík, Renaud, 1986, Kottelat, Freyhof, 2007), але всюди дуже нечисленна. В Україні її поширення зараз пов'язане переважно з додатковими системами басейнів Сів. Донця, Дніпра, Півд. Бугу, Дністра, а також вона відзначена в Пруті, Сіреті та у пониззі Дунаю (Маркевич, Короткий, 1954; Мовчан, 2001, 2008; Мовчан и др., 2003; Павлов, 1980 та ін.), причому, за нашими даними, зараз вона практично повністю зникла у корінному руслі і на більшій частині басейнів Сів. Донця, Дніпра і Півд. Бугу. У фауні Дніпропетровської області *E. mariae* вважалася зниклим видом (Фауна позвоночных..., 1984; Червоний список..., 2003; Новицкий и др., 2005). У серпні 2007 р. зареєстрована перша за останні 25 років знахідка дорослої особини, зокрема 9.08.2007 1 екз. мертвої міноги із загальною довжиною тіла (TL) 182 мм, який спливав за течією, був відловлений біля правого берега р. Орель поблизу смт Царичанка (Дніпропетровська обл., Царичанський р-н) за 22 км від впадіння цієї річки в Дніпро. На тілі цієї дорослої міноги помітні сліди ушкоджень, які нагадують укуси якоїсь хижої риби. Розташування, форма і кількість рогових зубів у добре розвинутій ротовій лійці, форма, розміри і розташування спинних плавців, між якими фактично відсутній проміжок, розміри тіла тощо відповідають типовим ознакам міноги української. Даний екземпляр зберігається у фондових колекціях Зоологічного музею ННПМ НАН України (№ 7343). – **Р. О. Новіцький** (Дніпропетровський національний університет), **Ю. В. Мовчан** (Національний науково-природничий музей НАН України, Київ).